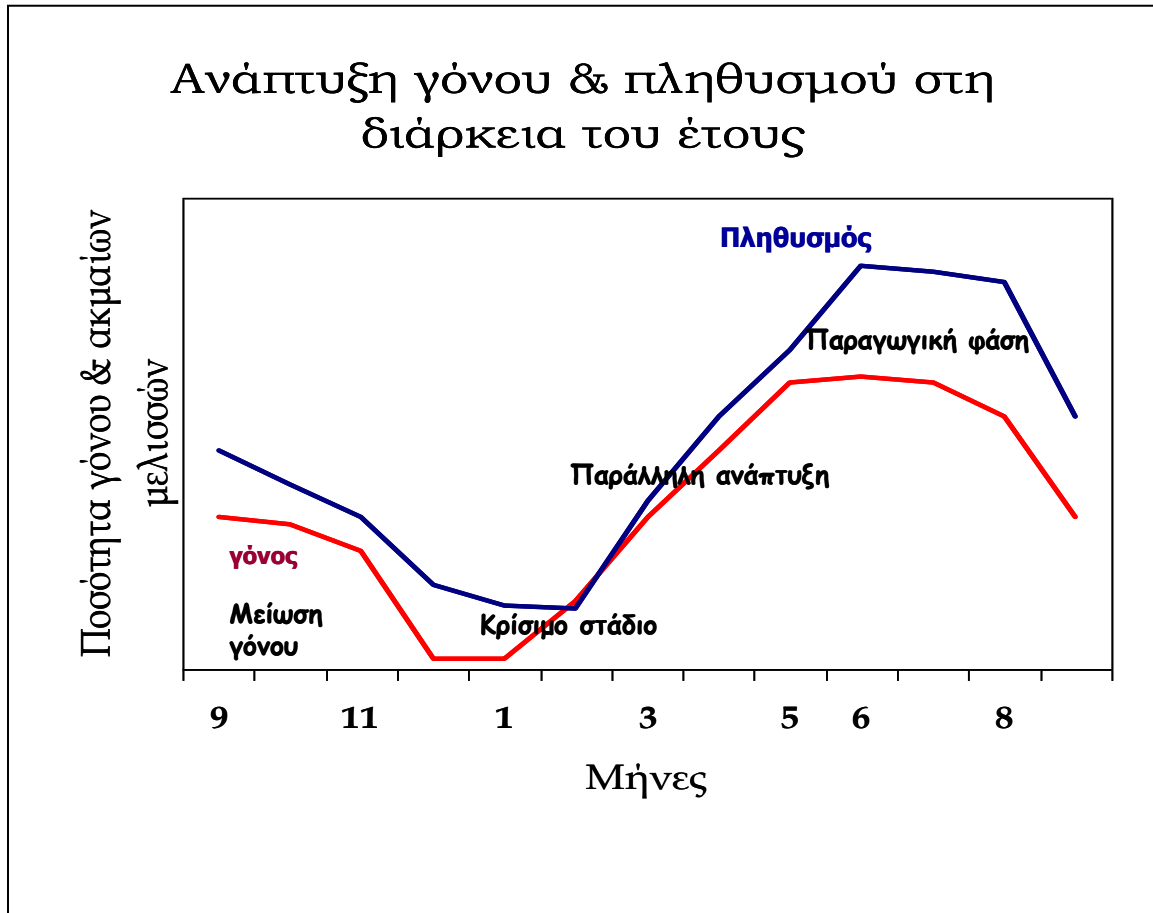

Μεταχείριση του μελισσιού κατά τη διάρκεια του έτους

Φθινόπωρο - Χειμώνας

- Μεταφορά των μελισσών σε όψιμες ανθοφορίες που δίνουν γύρη.
- Διεγερτική τροφοδοσία (σιρόπι 1:1, 250-300 γρ/ημέρα)
- Χώρος: άνοιγμα γονοφωλιάς

Αντιμετώπιση του βαρρόα *Varroa destructor*
Αντιμετώπιση Σηψηγονιών και της Νοσεμίαςης

Γιατί πρέπει οι θεραπευτικές επεμβάσεις να γίνονται το φθινόπωρο:

- Το μελίσσι δεν βρίσκεται σε παραγωγική περίοδο

- ☑ Ο κίνδυνος ρύπανσης των προϊόντων περιορίζεται
- ☑ Συνίσταται η αποστολή δειγμάτων ακμαίων μελισσών και γόνου για την διερεύνηση παθογόνων

Μέτρα ξεχειμωνιάσματος

- Η ποσότητα τροφής
- Η ποιότητα τροφής
- Η διάταξη πλαισίων στη κυψέλη - απαραίτητος χώρος

Χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει η πρόσθετη τροφή, εάν δεν είναι μέλι :

- ❖ Να μην αλλοιώνεται
- ❖ Να μην προσδίδει υγρασία
- ❖ Να δίνεται σε άμεση επαφή με τις μέλισσες
- ❖ Να αφομοιώνεται εύκολα από τις μέλισσες
- ❖ Να είναι γνωστής σύστασης

Γιατί ο αερισμός είναι τόσο σημαντικός?

Μελισσόσφαιρα → Διατήρηση σταθερής θερμοκρασίας → κατανάλωση μελιού → ενέργεια (αύξηση θερμοκρασίας) + νερό (υγρασία) + CO₂ (αερισμός).

Για κάθε κιλό μελιού που καταναλώνεται, παράγονται 900 ml νερό
Συγκέντρωση CO₂ υπό κανονικές συνθήκες έως 3%, στη μελισσόσφαιρα έως 9%. Σε συγκεντρώσεις >10% το σμήνος αρχίζει τον αερισμό.

Αύξηση της θερμοκρασίας στη φωλιά >40°C προκαλεί απώλεια ισορροπίας στις μέλισσες.

Μελισσοκομικοί χειρισμοί του Χειμώνα

- ✓ Προετοιμάζεται το μελισσοκομικό υλικό
- ✓ Επιθεωρήσεις
- ✓ Διάσωση μελισσιών που λιμοκτονούν
- ✓ Συνένωση ορφανών ή πολύ αδύνατων μελισσιών
- ✓ Απομάκρυνση νεκρών μελισσιών
- ✓ Αντιμετώπιση «κρίσιμου» σταδίου»
- ✓ Εκμετάλλευση πρώιμων ανθοφοριών

Άνοιξη

Μελισσοκομικά συστήματα

- ↳ Γρήγορη ανάπτυξη – εκμετάλλευση πρώιμης ανθοφορίας για παραγωγή βασιλισσών ή παραφυάδων
- ↳ Συντηρητική ανάπτυξη, σύμφωνα με τους ρυθμούς του μελισσιού και τις ετήσιες συνθήκες
- ↳ Καθυστέρηση ανάπτυξης, είναι δυνατόν;

Μελισσοκομικοί Χειρισμοί Άνοιξης

- Καθαρισμός κυψελών
- Ενίσχυση ή συνένωση αδυνάτων μελισσιών.
- Ανάπτυξη μελισσιών
- Συλλογή γύρης, χτίσιμο κηρηθρών
- Πρόληψη & καταστολή σηψηνογόνων
- Παραγωγή βασιλισσών, ανάπτυξη μελισσοκομείου
- Εκμετάλλευση ανοιξιάτικων ανθοφοριών

Ανάπτυξη μελισσιών την Άνοιξη

Εμπόδια

- Ο περιορισμένος χώρος
- Κάποια ασθένεια (Βαρρόα, Α.Σ., Ασκοσφαίρωση, Νοσεμίαση)
- Η ακατάλληλη βασίλισσα
- Ο μικρός αριθμός μελισσών

Αντιμετώπιση

- Εξασφάλιση χώρου για την ωτοκία & τις τροφές.
- Αντιμετώπιση ασθενειών (δεν συνιστάται)
- Αντικατάσταση της βασίλισσας
- Ενίσχυση ή συνένωση

Χτίσιμο κηρηθρών

Γιατί είναι απαραίτητη η αντικατάσταση των παλαιών κηρηθρών;

- υπολείμματα
- σπόρια παθογόνων οργανισμών
- εκκόλαψη μικρότερων μελισσών

Συλλογή γύρης

Ένα μελίσι εκτελεί υπό φυσιολογικές συνθήκες 50.000-54.000 ταξίδια ημερησίως για συλλογή γύρης.

Κάθε προνύμφη χρειάζεται για την σωστή ανάπτυξη της 100 mg γύρης. Εάν η βασίλισσα ωτοκεί 1.500 ωά / ημέρα τότε οι ανάγκες ενός μελισσιού είναι 1 κιλό γύρη / εβδομάδα ή 20 κιλά σε μία μελισσοκομική περίοδο (200.000 προνύμφες)

Η συλλογή γύρης γίνεται:

- ☞ Με γυρεοπαγίδες
- ☞ Γύρη σε πλαίσια (μάννα, bee bread)

Παράγοντες που οδηγούν στη σηψηνογόνια

- ✓ Κληρονομική προδιάθεση
- ✓ Ηλικία της βασίλισσας
- ✓ Ελλιπής διασπορά της φερομόνης της βασίλισσας.

- ❖ Περιορισμένος χώρος, για τον πληθυσμό, τον γόνο και τις τροφές
- ❖ Συνωστισμός εργατριών
- ❖ Αφθονία τροφών-σταματά η συλλογή
- ❖ Μείωση του ρυθμού ωοτοκίας
- ❖ Πολλές παραμάνες-Περίσσεια βασιλικού πολτού
- ❖ Αναλογία σφραγισμένου/ανοιχτού γόνου

Ποιότητα της Βασίλισσας

Επηρεάζει:

- ❖ Επιθετικότητα
- ❖ Κατανάλωση τροφών το χειμώνα
- ❖ Παραγωγικότητα
- ❖ Τάση για σμηνουργία
- ❖ Ανθεκτικότητα στις ασθένειες
- ❖ Τάση για λεηλασία
- ❖ κ.α.

και επηρεάζεται:

- Κληρονομικότητα
- Διατροφή κατά το στάδιο της προνύμφης-ανάπτυξη ωοθηκών, σωματική διάπλαση
- Επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας γονιμοποίησης

Ο μελισσοκόμος πρέπει να αναλαμβάνει πρωτοβουλία στην ανανέωση των βασίλισσών του.

ΓΙΑΤΙ :

- ❖ Δεν πρέπει να διατηρεί βασίλισσες μεγαλύτερες των 2 ετών
- ❖ Οι προνύμφες που θα εξελιχθούν σε βασίλισσες θα πρέπει να προέρχονται από μέλισσα με επιθυμητά χαρακτηριστικά για τον μελισσοκόμο και όχι για το μέλισσι
- ❖ Οι προνύμφες που θα εξελιχθούν σε βασίλισσες θα πρέπει να τραφούν με τη μέγιστη δυνατή ποσότητα Β.Π. (σωματική διάπλαση, αριθμός οβαριολών, επιτυχής γονιμοποίηση)
- ❖ Η διαδικασία της ανανέωσης των βασίλισσών δεν θα πρέπει να αποβαίνει εις βάρος της παραγωγής.

Καλοκαίρι

Κύριοι στόχοι μελισσοκομικών χειρισμών καλοκαιριού

- ✓ Εκμετάλλευση ανθοφοριών καλοκαιριού
- ✓ Τρύγος μελιού
- ✓ Αντιμετώπιση δυσμενών επιπτώσεων μετά την διακοπή της νεκταροέκκρισης

Αίτια μειωμένων αποδόσεων τους καλοκαιρινούς μήνες

- Μελίσσι με μικρό σχετικά πληθυσμό σε φάση ανάπτυξης (επιστροφή λιγότερων από 30 μέλισσες ανά λεπτό παρατήρησης)
- Συχνές επιθεωρήσεις και κάπνισμα των μελισσών (μείωση έως 30% - διακοπή συλλογής για 10-30 λ.)
- Ύπαρξη γυρεοπαγίδων μπροστά στο μελίσι (μείωση έως 20%)
- Ύπαρξη φύλλων κηρήθρας στο μελίσι
- Όχι χώρος για μέλι
- Όχι συχνός τρύγος των γεμάτων πλαισίων

Εργασίες πριν από την νεκταροέκκριση

- ✓ Συνένωση αδύνατων μελισσιών
- ✓ Τερματισμός θεραπευτικών αγωγών
- ✓ Εξασφάλιση νερού στις μέλισσες
- ✓ Τοποθέτηση κτισμένων κηρήθρων και ορόφων, αναδιάταξη πλαισίων
- ✓ Φροντίδα για σκίαση και αερισμό των κυψελών
- ✓ Αποφυγή παραπλάνησης
- Χρήση βασιλικού διαφράγματος

Εργασίες κατά τη νεκταροέκκριση

- ✓ Περιορισμός του χρόνου των επιθεωρήσεων στο ελάχιστο
- ✓ Άμεση αφαίρεση των γεμάτων με μέλι ορόφων
- ✓ Βασιλικό διάφραγμα μεταξύ των ορόφων ώστε να αποφευχθεί η ωτοκία στον μελιτοθάλαμο
- ✓ Επιστροφή των τρυγημένων κηρήθρων στο μελίσι

Εξαγωγή του μελιού από τις κηρήθρες - ΤΡΥΓΟΣ

- Ξεσφράγισμα
- Φυγοκέντριση
- Φιλτράρισμα
- Διαύγηση

Εργασίες μετά την διακοπή της νεκταροέκκρισης

- Διεγερτική τροφοδοσία για αύξηση της ωτοκίας και εκτροφή γόνου (νέκταρ + γύρη + χώρος)
- Μεταφορά σε περιοχή που υπάρχουν ανθισμένα μελισσοκομικά φυτά
- Μέτρα υγιεινής και προστασίας από βαρρόα, ασκοσφαίρωση, αμερικάνικη και ευρωπαϊκή σηψιγονία που παρουσιάζονται λόγω περιορισμένης νεκταροέκκρισης και μειωμένης πτήσης